

26. 2. 2008

VeźmĚte, prosĚme, na vĚdomĚ, Źe text ělĚnku odpovĚdĚ platnĚ prĚvnĚ upravĚ ke dni publikace.

Reforma nejen justičnĚ

Zcela neodvratnĚ se schyluje k justičnĚ reformĚ. BanĚlnĚ by bylo říci, Źe k dalšĚ. SkalnĚ optimistĚ ještĚ stĚle vĚřĚ, Źe z toho nic nebude a skonĉĚ jen u politickĚ deklarace. JinĚ zas tvrdĚ, Źe reforma bude, ale dopadne to jako vŹdycky, tedy špatnĚ. Co do svĚ podstaty, je obvykle reforma nĚjakĚ souĉastĚ stĚtnĚ mašinĚrie obrannou protiackĚ, kterou podnikĚ stĚt ve chvĚli, kdy uŹ to vypadĚ, Źe ho stĚvĚjĚcĚ sprĚvnĚ uspořĚdĚnĚ a jeho vnitřnĚ mechanismy zcela zhubĚ, přĚpadnĚ přemnoŹenĚ ūřednĚcĚ seŹerou. SouĉasnĚ situace v justici je ale ponĚkud jinĚ.

Na jednĚ stranĚ je sice patrnĚ, Źe dosavadnĚ systĚm, zejmĚna pokud jde rychlost řĚzenĚ a komunikaci s ūĉastnĚky je neudrŹitelnĚ tĚŹkopĚdnĚ, leĉ nikoliv nefunkĉnĚ. Reforma není ve svĚ podstatĚ obrannou reflexĚ, tĚm mĚnĚ pak personĚlnĚ selekcĚ, jejĚ ambicĚ je prostĚ vŹechny procesy zrychlit a soudy vĚce zpřĚstupnit tĚm, kterĚ o to majĚ zĚjem. Z mĚho pohledu je zajĚmavĚ, Źe přĚsnĚ to se uŹ, sice ponĚkud vĚhavĚ, zaĉalo dĚt „samo“.

V rĚmci reformy je krom jinĚho plĚnovĚno zavedenĚ elektronickĚ komunikace zprvu s vybranĚmy, pozdĚji se vŹemi ūĉastnĚky. Via facti se to uŹ leckde dĚje. PřĚ putovĚnĚ po soudech ĆeskĚ republiky tak padnete na soudce, kterĚ ŹĚdost o zaslĚnĚ protokolu z jednĚnĚ, lhostejno zda trestnĚho nebo civilnĚho, v elektronickĚ podobĚ, považuje za cosĚ jen o kousek mĚnĚ neslušnĚho, neŹ by byla vĚzva k nĚjakĚ sexuĚlnĚ intimitĚ. JinĚ soudci takovĚmy zĚbranami netrpĚ a kdyŹ dostanou emailovou adresu, obratem, přĚpadnĚ jakmile je protokol přĚpsĚn, ho touto cestou nechajĚ doruĉit. V nĚkterĚch přĚpadech uŹ jde celĚ agenda zcela mimo soudce, protoŹe soudnĚ ūřednĚce jsou vhodnĚ naprogramovanĚ a vĚc řĚšĚ samy. Pravda, i tyhle programy se lišĚ. JeštĚ asi tak přĚd mĚsĚcem mne vedoucí soudnĚ kancelĚře mimopraŹskĚho soudu potĚ, kdy jsem jĚ zdvořĚle poŹĚdal o zaslĚnĚ kopie protokolu z jednĚnĚ, vyzvala, abych se dostavil osobnĚ a přĚnesl si přĚslušnĚ kolky za pořĚzenĚ opisu. I tuhle obstrukci se ale podařĚlo vyřĚšit ve prospĚch elektronickĚ komunikace a obecnĚ si troufĚm říci, Źe se snad mĚsĚc od mĚsĚce zvĚtŹuje poĉet tĚch, kterĚm takhle forma neĉinĚ ŹĚdnĚ obtĚŹe. Asi ve dvou ĉi třech přĚpadech jsem jĚ obdrŹel od soudce elektronicky sdĚlenĚ ve vĚci.

Specialitou rozsĚhlejšĚch hlavnĚch lĚĉenĚ byla přĚdchozĚ nutnost vylustrovat spis a zjistit, kdo a na jakou hodinu byl pozvĚn, aby bylo moŹnĚ s klientem projednat postup obhajoby a takĚ si udĚlat jakousĚ přĚstavu, co se vlastnĚ pro futuro bude dĚt. JeštĚ tak přĚd dvĚma lety, pokud nĚkterĚ soudce svolil k tomu, Źe mi kancelĚř zašle jeho poznĚmky ve stylu: „K hlavnĚmu lĚĉenĚ na den ...pozvi ...“, jsem to vnĚmal jako mimořĚdnou přĚzeň, o kterĚ neradno se šĚřit. NevĚm v kolika přĚpadech ještĚ soudci dĚvĚjĚ pokyny kancelĚři zmĚnĚnĚch způsobem, ale není uŹ tak neobvyklĚ, Źe soupis svĚdků s hodinami, na kterĚ jsou pozvĚni, krasopisnĚ vyvedenĚ ve Wordu dostanu na poŹĚdĚnĚ per e-mail.

WebovĚ strĚnky soudů, na kterĚch si lze vyhledat i jeho rozhodnutĚ, uŹ asi nelze považovat za pŹťkopnickĚ ĉin, ale za holou nezbytnost a samozřĚjmost. MoŹnost kohokoliv, kdo řĚšĚ urĉitĚ prĚvnĚ problĚm, nalĚzt si rozhodnutĚ v obdobnĚ vĚci, by krom jinĚho mohla vĚst i k odpadnutĚ ĉĚsti soudnĚch sporů a nebo minimĚlnĚ ke kultivaci prĚvnĚ argumentace. V dnešnĚ, ponĚkud senzitivnĚ atmosféře, panujĚcĚ v ĆeskĚ justici, se nepustĚm do Paridova soudu adresnĚho hodnocenĚ toho, jak jsou na tom kterĚ webovĚ strĚnky co do pŹĚtelskosti komunikace, PřĚpoklĚdĚm ale, Źe kaŹdĚ, kdo se v branŹĚ pohybuje vĚ, na kterĚ adrese je hledĚnĚ pohodlnĚ a na kterĚ by ĉlovĚk k vydolovĚnĚ judikĚtů mĚl spĚšĚ nasazovat hackera. Ale i v tomto smĚru zaznamenĚvĚm velmi pozitivnĚ vĚvoj.

Takříkajíc konstantními účastníky interjustiční komunikace jsou, řazeno abecedně, advokáti, exekutoři, notáři a státní zástupci. Pokud vím, krom prvních jmenovaných se nikdo nebrání tomu, mít pevnou internetovou adresu a na tu dostávat veškerou soudní poštu. Cukají se někteří se advokáti, či spíše je v rámci advokacie slyšet obavy z toho, že ne každý advokát má počítač, či přesněji počítač připojený na internet. I přes mou nechuť být součástí nějakého uniformního davu se vnímám jako součást české advokacie a z tohoto titulu akceptuji i povinnost hájit a bránit navenek tento stav. Stěží však odpovědět na otázku, zda vůbec není pod úroveň či pod důstojnost advokáta 21.století, nemít počítač připojený k internetu a resp. e-mailovou komunikaci.

Těžko říct, jak za daného stavu dopadnou všechny záměry, se kterými počítá oficiální záměr justiční reformy. Pokud jde o zavedení elektronické komunikace, či přesněji, o elektronizaci soudních řízení a všeho, co s tím souvisí, není jiné cesty. A dokonce, jak vidno, primárně vůbec nejde o direktivy shora, ale o prostý fakt pochopení podstaty věci a schopnosti jisté, a zas ne tak velké, flexibility všech zúčastněných. Takže vlastně nejde jen o reformu justiční.

JUDr. Tomáš Sokol

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Nefungující rozsah péče o dítě. Cesta přes využití terapie a dalších opatření podle ustanovení § 503 zákona o zvláštních řízeních soudních](#)
- [De iure traktor, de facto nákladní vozidlo, už ne tolik výhodná dualita](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Pokuta 32 mil. EUR pro Dacia/Renault - evropské soutěžní úřady tvrdě došlapují na no-poaching. Měla by Vaše společnost být na pozoru?](#)
- [Rozdělení společného jmění manželů v případech výdělečné činnosti pouze jednoho z manželů](#)
- [Oběť znásilnění má nárok na peněžitou satisfakci](#)
- [Digitalizace AML povinností: jak technologie mění plnění povinností pro tisíce povinných osob](#)
- [\(Ne\)vypořádání předmětu řízení u soudního smíru](#)
- [Nové limity opatrovnického rozhodování v judikatuře ESLP a Ústavního soudu](#)
- [Mimosmluvní odměna při společném zastupování více osob](#)